

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1
im. Św. Kingi w Czarnej Górze

na lata 2021 – 2026

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek
stawał się coraz bardziej człowiekiem (...), ażeby również
umiał być nie tylko w drugim, ale i dla drugich”.*

JAN PAWEŁ II

Czarna Góra, 07.09.2021 r.

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. ŚW. KINGI W CZARNEJ GÓRZE

Nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 1 w Czarnej Górze budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowę ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują, jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania oraz wskazują drogę w postępowaniu w sytuacjach kryzysowych.

I. Wprowadzenie

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych Szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców jak i priorytety edukacyjne Państwa.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Czarnej Górze obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 1 w Czarnej Górze obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię,

umiejętność podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu.

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny tworzy spójną całość ze szkolnym programem nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej oraz ze Standardami Ochrony Małoletnich. Działania skierowane są do uczniów, rodziców i nauczycieli. Program został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów w tym czynników chroniących i czynników ryzyka.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności - respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: psychologa, pedagoga, pedagoga specjalnego, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem działania Szkoły jest wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia poprzez harmonijne łączenie nauczania z kształceniem umiejętności i wychowaniem.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny ujmuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, np.: udzielanie pierwszej pomocy, szczepienia ochronne.
- 2) psychicznej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

poszerzenie kompetencji i świadomości oraz znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów(rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników).

- 3) społecznej - ukierunkowanej na kształtowaniu postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna,
- 4) aksjologicznej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości w tym docenienie znaczenia zdrowia i poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych (np.: szczepienia ochronne) i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną, a także kreowanie postawy patriotyzmu – odpowiedzialności za region i ojczyznę,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, uczniów i nauczycieli opartych na empatii oraz i wrażliwości na potrzeby innych,
- wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego, rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych, podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,

- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce,
- kształtowanie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości i umiejętność, zapobieganie bezradności będącej początkiem pogorszenia sytuacji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza nią,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji oraz rozwijanie empatii i wrażliwości na potrzeby innych,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, pojawiania się przypadków agresji i przemocy w szkole oraz innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,

- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- poszerzanie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,

III. Obowiązujące akty prawa

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
- Statut.
- Standardy Ochrony Małoletnich

IV. Charakterystyka absolwenta

Dążymy do tego, aby uczeń/absolwent kończący szkołę:

- ◆ znał historię, kulturę oraz tradycje swojego regionu i narodu,
- ◆ potrafił pracować w zespole,
- ◆ znał i stosował zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- ◆ posiadał wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych,
- ◆ podejmował odpowiednie decyzje w trosce o bezpieczeństwo swoje i innych,
- ◆ był odpowiedzialny, samokrytyczny i samodzielny,
- ◆ potrafił rozwijać własne zainteresowania,
- ◆ postępował zgodnie z dobrem społeczności szkolnej,
- ◆ był przygotowany do życia we współczesnym społeczeństwie,
- ◆ cenił kulturę języka i właściwie jej przestrzegał,
- ◆ miał poczucie własnej godności i wartości,
- ◆ właściwie reagował na negatywne zjawiska i przejawy zła,
- ◆ promował zdrowy styl życia,
- ◆ był świadomy odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego,
- ◆ wiedział, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu problemów,
- ◆ przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi,
- ◆ był człowiekiem tolerancyjnym, aktywnym, ciekawym świata, uczciwym i prawym, przestrzegającym prawa, obowiązkowym.

V. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują Program Profilaktyczne – Wychowawczy i Standardy Ochrony Małoletnich oraz czynnie współpracują przy ich realizacji.

W naszej szkole rodzice wiedzą o tym, że uczniowie otrzymują dość zachęty i pomocy, aby uczyć się śmiałości i lubić samych siebie, gdyż często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele. Wychowani są w poczuciu bezpieczeństwa, otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Mają świadomość, że dzieci, które mają trudności, także w nauce potrzebują naszego zrozumienia i wsparcia.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

VI. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole, sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,

- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz samorządem uczniowskim,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły, Standardów Ochrony Małoletnich,
- motywuje nauczycieli do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału w zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań itp.) w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym oraz psychologiem szkolnym i pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną oraz rozwijających empatię i wrażliwość na potrzeby innych,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- Opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- Uczestniczy w ewaluacji oraz realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz Standardów Ochrony Małoletnich.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym i innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych,
- uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, depresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu trudności i niepowodzeń szkolnych,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wsparcia,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynniki chroniące i czynniki ryzyka,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w SPW-P opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowania swoich uczniów, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Pedagog szkolny

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszukującymi działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Zakopanem,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i ich rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

6. Pedagog specjalny:

- udziela pomocy psychologiczno- pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
- prowadzi badania i działania diagnostyczne związane z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- rozpoznaje sytuację rodzinną, społeczną i prawną uczniów poprzez: rozmowy indywidualne z wychowawcami,
- rozwiązuje problemy dydaktyczne i wychowawcze uczniów,
- określa warunki niezbędne do nauki, np.: sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych,
- analizuje dokumentację uczniów,
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów,
- pomaga wychowawcom klas w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb uczniów oraz ich niepowodzeń szkolnych,
- dostosowuje wymagania edukacyjne wynikające z programu nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono specjalne potrzeby,
- udziela nauczycielom informacji na temat specyfiki specjalnych potrzeb uczniów
- kwalifikuje uczniów mających trudności w realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego do różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej na wniosek uczniów, rodziców, nauczycieli, wychowawców,
- postuluje kierowaniem uczniów przejawiających poważne trudności dydaktyczne do poradni psychologiczno-pedagogicznych lub innych poradni specjalistycznych,
- analizuje opinie i orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- koordynuje ewaluację udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- organizuje spotkania ze specjalistami dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- prowadzi zajęcia o charakterze terapeutycznym (w tym porady i konsultacje),
- współpracuje z: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi placówkami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dzieci

i młodzieży, rodziny, Sądem Rodzinnym, Posterunkiem Policji, Asystentem rodziny, Pielęgniarką szkolną,

- przedstawia Radzie Pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- organizuje, prowadzi szkolenia i warsztaty na tematy związane z profilaktyką, opieką, wychowaniem i dydaktyką,
- organizuje wewnętrzne szkolenia nauczycieli,
- prowadzi niezbędną dokumentację.

7. Psycholog szkolny:

- prowadzi doradztwo psychologiczne dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- udziela uczniom pomocy psychologicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- pomaga i wspiera uczniów i ich rodziny w sytuacjach trudnych, kryzysowych,
- pomaga uczniom sprawiającym trudności wychowawcze lub mającym zaburzenia zachowania i emocji – diagnoza, terapia,
- podejmuje działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologicznej dla uczniów i rodziców,
- wspiera rodziców i nauczycieli w rozwijaniu indywidualnych predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszukującymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Zakopanem,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

8. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają w szkole informacji na temat swoich dzieci,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

9. Samorząd Uczniowski

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VII. Kalendarz uroczystości szkolnych:

- 1) Rozpoczęcie roku szkolnego
- 2) Dzień Edukacji Narodowej
- 3) Ślubowanie Pierwszoklasistów
- 4) Dzień Niepodległości
- 5) Zabawa andrzejkowa
- 6) Mikołajki
- 7) Jasełka i opłatek klasowy
- 8) Zimowa przerwa świąteczna
- 9) Ocena śródroczna
- 10) Rada Pedagogiczna śródroczna
- 11) Ferie zimowe
- 12) Dzień Babci i Dziadka
- 13) Zabawa karnawałowa
- 14) Pierwszy Dzień Wiosny – Dzień Regionalny
- 15) Wiosenna przerwa świąteczna
- 16) Egzamin ósmoklasisty
- 17) Święto 3 maja
- 18) Dzień Dziecka
- 19) Święto Patronki Szkoły
- 20) Dzień Rodziny
- 21) Ocena roczna proponowana
- 22) Ocena roczna klasyfikacyjna
- 23) Rada Pedagogiczna roczna
- 24) Pożegnanie klasy VIII
- 25) Zakończenie roku szkolnego
- 26) Ferie letnie – 27 czerwca

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa im. Św. Kingi w Czarnej Górze każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w Szkole, a w efekcie profilaktycznej, korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców określających u swoich dzieci: znajomość i stosowanie Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w naszej szkole ze szczególnym uwzględnieniem agresji i przemocy, w tym jakie ich dzieci stosują strategie w radzeniu sobie z codziennymi trudnościami i od kogo otrzymują pomoc – czy jest ona wystarczająca, oraz czy są zadowoleni z kontaktów z rówieśnikami i pracownikami szkoły, a także czy mają problemy z nauką oraz jakie mają sugestie w tym zakresie;
- badań ankietowych skierowanych do uczniów określających: znajomość i stosowanie Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w naszej szkole ze szczególnym uwzględnieniem agresji i przemocy, w tym jakie stosują strategie najczęściej w radzeniu sobie z codziennymi trudnościami i od kogo otrzymują pomoc- czy jest ona wystarczająca, oraz czy są zadowoleni z kontaktów z rówieśnikami i pracownikami szkoły, a także czy mają problemy z nauką oraz jakie mają sugestie w tym zakresie;
- badań ankietowych skierowanych do nauczycieli określających u uczniów znajomość i stosowanie Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w naszej szkole ze szczególnym uwzględnieniem agresji i przemocy, w tym jakie stosują strategie najczęściej w radzeniu sobie z codziennymi trudnościami i od kogo otrzymują pomoc – czy jest ona wystarczająca, oraz czy są zadowoleni z kontaktów z rówieśnikami i pracownikami szkoły, a także czy mają problemy z nauką oraz jakie mają sugestie w tym zakresie;
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie,
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, pielęgniarki szkolnej), szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy).

W wyniku diagnozy i ewaluacji dotychczasowych programów wyłoniono następujące obszary problemowe:

1. W szkole uczniowie doświadczają lub są świadkami różnego rodzaju agresji i przemocy, także w przestrzeni internetowej.
2. Nie wszyscy uczniowie otrzymują satysfakcjonującą ich pomoc w sytuacji doświadczania agresji i przemocy.
3. Uczniowie mają trudności ze znajomością i stosowaniem pożądaných strategii radzenia sobie z trudnościami: niewielka uczniów określa i nazywa swoje trudności oraz komunikuje swój problem, jeśli dotyczy on innej osoby, a jeszcze mniej wskazuje na uczucia, jakie wywołuje w nich dana trudność i wyraża swoje potrzeby i oczekiwania wobec innych, trochę więcej uczniów zastanawia się nad sposobami rozwiązywania trudności.
4. Nie wszyscy uczniowie są zadowoleni ze swoich kontaktów rówieśniczych.
5. Nie wszyscy uczniowie wiedzą jak efektywnie się uczyć.
6. Pojawiają się rozbieżności pomiędzy odpowiedziami uczniów, rodziców i nauczycieli na pytania, dotyczące tych samych kwestii. Może to świadczyć o tym, że:
  - rodzice nie zdają sobie sprawy z problemów, z którymi zmagają się ich dziecko;

- rodzice nie wiedzą, że ich dzieci uzyskują w szkole konkretne formy i sposoby wsparcia;
- uczniowie nie rozumieją dokładnie pojęć związanych z przemocą lub ich perspektywa i odczucia nie są do końca zrozumiałe dla dorosłych;
- rodzice biorą pod uwagę zachowanie dziecka wyłącznie w środowisku domowym;
- nauczyciele biorą pod uwagę zachowanie dziecka jedynie w środowisku szkolnym.

IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w latach 2021 - 2026

EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA

OBSZAR	Zadania	Sposoby realizacji	Osiągnięcia wychowawcze
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; - zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; - przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; - rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; - kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; - uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; - kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, 	<ul style="list-style-type: none"> - opieka pielęgniarki, realizacja programów zdrowotnych, - udział w akcjach i programach profilaktycznych np. "Owoce w szkole", „ Mleko w szkole”. - fluoryzacja, - konkursy tematyczne, - wycieczki po okolicy, - zajęcia z pierwszej pomocy przedmedycznej, - turnieje sportowe, - udział w zajęciach z gimnastyki korekcyjnej, wyjazdy na basen, - wycieczki, - udział w projekcie „Klasa w terenie” - udział w projekcie „Natałka i Antek w świecie matematyki” - współpraca z TPN, - dokarmianie ptaków, - udział w akcjach: Sprzątanie świata, Dzień Ziemi, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; - ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; - posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwania o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; - posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; - reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; - wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; - przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; - ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np.

	<p>umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.</p>	<p>- selektywna zbiórka surowców wtórnych, baterii</p> <p>- udział w akcji „Pacuszka dla Maluszka” .</p>	<p>Internet; ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;</p>
<p>Relacje-kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>- kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych,</p> <p>- rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń</p> <p>- kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł;</p> <p>- kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;</p> <p>- przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;</p> <p>- zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;</p> <p>- rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i</p>	<p>- zawieranie kontraktów klasowych,</p> <p>- stosowanie aktywnych metod nauczania na zajęciach</p> <p>- prowadzenie rozmów,</p> <p>- spotkania z policjantem, strażakami, ratownikami medycznymi</p> <p>- kontakty z rodzicami,</p> <p>- wycieczki,</p> <p>- udział w uroczystościach szkolnych i gminnych o wymowie patriotycznej (Święto Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja),</p> <p>- wybory samorządu klasowego, przydział czynności, współuczestniczenie uczniów w przygotowywaniu imprez klasowych,</p> <p>- pomoc słabszym, chorym,</p> <p>- dbanie o właściwy strój podczas uroczystości.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;</p> <p>- przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad;</p> <p>- współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię;</p> <p>- dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory;</p> <p>- dostrzega, że lepiej pozna siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności;</p> <p>- odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo;</p> <p>- ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot;</p> <p>- szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym;</p>

	<p>potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.</p>		<p>-uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu;</p> <p>- wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie;</p> <p>- wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego;</p> <p>- naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł;</p> <p>- przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem.</p>
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<p>- kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się;</p> <p>- kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji,</p> <p>- kształtowanie postawy patriotyzmu,</p> <p>- kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz</p>	<p>- drama, ogrywanie scenek sytuacyjnych;</p> <p>- realizacja projektu „Lekturki spod chmurki”</p> <p>- aktywne przestrzeganie regulaminu klasowego i szkolnego;</p> <p>- przynależność do zespołu regionalnego „Małe Ciardasie”.</p> <p>- pogadanki na temat właściwej postawy i zachowania podczas uroczystości ze sztandarem szkoły,</p> <p>- udział w akcjach społecznych;</p> <p>- zorganizowanie pomocy rówieśniczej;</p>	<p>Uczeń :</p> <p>- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne;</p> <p>- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach;</p>

	<p>respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji;</p> <p>- inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia;</p> <p>- przygotowanie do radzenie sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów;</p> <p>- przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań;</p> <p>- wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;</p> <p>- kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji;</p> <p>- kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania</p>	<p>- organizowanie i udział w uroczystościach klasowych i szkolnych według kalendarza imprez;</p> <p>- współuczestnictwo w imprezach lokalnych,</p> <p>- pogadanki na temat miejsc pamięci narodowej;</p> <p>- udział w akcji „ Szkoła pamięta”</p> <p>obchodzenie uroczystości i świąt państwowych;</p> <p>- organizowanie i udział w konkursach szkolnych, międzyszkolnych i ogólnopolskich;</p> <p>- wyjazdy do kina, muzeum, teatru.</p>	<p>- określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania;</p> <p>- odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób;</p> <p>- odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania</p>
--	---	--	---

	odpowiedzialności za swoje decyzje i działania;		
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<p>- zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych;</p> <p>- kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów; - przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach;</p> <p>- przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i</p>	<p>- zapoznanie uczniów klas I z terenem wewnątrz i na zewnątrz budynku,</p> <p>- przestrzeganie zasad BHP na lekcjach i podczas przerw;</p> <p>- zapoznanie uczniów i przestrzeganie opracowanych procedur bezpieczeństwa na terenie szkoły;</p> <p>- zajęcia edukacyjne/warsztaty na temat bezpieczeństwa w szkole, w drodze do i ze szkoły oraz bezpiecznych form spędzania czasu wolnego;</p> <p>- zajęcia edukacyjne/warsztaty na temat bezpiecznego korzystania z urządzeń technicznych;</p> <p>- zajęcia edukacyjne/warsztaty na temat bezpiecznego korzystania z komputera i bezpieczeństwa w Internecie;</p> <p>- spotkania z pracownikiem Policji, Straży, Ratownikiem medycznym i innymi zaproszonymi gośćmi;</p> <p>- gazetki tematyczne;</p> <p>- organizowanie i udział w konkursach tematycznych;</p> <p>- nauka podstawowych zasad bezpieczeństwa podczas wyjść i wycieczek szkolnych;</p> <p>- współpraca z Policją, Strażą Pożarną i innymi instytucjami</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu;</p> <p>- rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych;</p> <p>- przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego;</p> <p>- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą;</p> <p>- stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;</p> <p>- ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun;</p> <p>- określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;</p> <p>- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety;</p> <p>- rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;</p>

	<p>przeciwdziałania sytuacjom problemowym;</p> <p>- kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.</p>	- organizacja Tygodnia o Przeciwdziałaniu Przemocy	
--	---	--	--

KLASA IV- VIII

OBSZAR	Zadania	Sposoby działania	Osiągnięcia wychowawcze
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>- kształtowanie właściwych nawyków higienicznych;</p> <p>- kształtowanie potrzeby i umiejętności dbania o własne ciało, zdrowie i sprawność fizyczną;</p> <p>- wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i wyrabianie czynności wobec zagrożeń dla zdrowia fizycznego, psychicznego i duchowego;</p> <p>- nauka pierwszej pomocy,</p> <p>- dbanie o estetykę otoczenia;</p> <p>- kształtowanie nawyków racjonalnego żywienia; kształtowanie postawy proekologicznej ;</p> <p>- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie i rozwój;</p> <p>- nauka pierwszej pomocy.</p>	<p>- udział w konkursach tematycznych;</p> <p>- udział w zajęciach sportowych i rekreacyjnych;</p> <p>- realizacja programów profilaktycznych;</p> <p>- pogadanki i analiza dokumentów na temat bezpieczeństwa w szkole i poza nią;</p> <p>- spotkanie z policjantem, strażakiem, lekarzem;</p> <p>- ćwiczenia w udzielaniu pierwszej pomocy;</p> <p>- udział w akcjach „Sprzątanie świata”;</p> <p>- wyznaczanie zadań dla dyżurnych klasowych;</p> <p>- realizacja programu „Owoce w szkole”</p> <p>- organizacja zajęć: dydaktyczno– wyrównawczych, zajęć korekcyjno–kompensacyjnych, z zakresu profilaktyki logopedycznej, terapii logopedycznej;</p> <p>-współpraca z poradnią</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- zna i przestrzega zasady higieny osobistej;</p> <p>- dba o wygląd zewnętrzny (czystość ciała i odzieży, butów);</p> <p>- jest świadomy zagrożeń związanych z nieprzestrzeganiem higieny;</p> <p>- zna podstawowe przejawy dojrzewania biologicznego u dziewcząt i chłopców;</p> <p>- umie wybrać właściwe formy spędzania wolnego czasu;</p> <p>- przejawia gotowość prowadzenia aktywnego i zdrowego trybu życia;</p> <p>- zna i przestrzega zasady bezpiecznego poruszania się po szkole i poza nią;</p> <p>- umie podejmować decyzje dobre dla zdrowia swojego i innych;</p> <p>-dba o czystość swojej klasy, szkoły, domu i najbliższego otoczenia;</p> <p>- ma świadomość woli zdrowego odżywiania się;</p> <p>- umie rozróżnić produkty zdrowe i szkodliwe dla zdrowia;</p>

		<p>psychologiczno – pedagogiczną;</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania z higienistką na temat chorób cywilizacyjnych i społecznych; - współpraca z Sanepidem, przekazywanie informacji nt. szczepień, wybór koordynatora szkolnego do spraw szczepień; -uzyskanie karty rowerowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - ma świadomość roli człowieka; w przekształcaniu siebie i środowiska wie, jak zadbać o swoje środowisko; - wie, co wpływa na degradację środowiska .
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z prawami i obowiązkami człowieka - kształtowanie szacunku dla własnej osoby i dla innych, - rozwijanie empatii oraz wrażliwości na potrzeby innych; - kształtowanie postawy zrozumienia i tolerancji dla każdego ludzkiego istnienia, -kształtowanie kultury osobistej , - kształtowanie poczucia odpowiedzialności za mienie klasy i szkoły, za wspólne dobro, 	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły, - udział w akcjach wolontariatu, - włączenie w podejmowanie decyzji poprzez pracę w Samorządzie uczniowskim, współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia rodzinie, - promowanie uroczystości rodzinnych, - pogadanki na temat właściwego zachowania w szkole, środkach komunikacji, - współpraca z rodzicami w organizacji imprez i uroczystości szkolnych; - powierzanie uczniom funkcji w klasie i w szkole związanych z utrzymaniem ładu, porządku; - udział uczniów w przygotowaniu imprez szkolnych, konkursów; - przestrzeganie zasady odpowiedzialności za wyrządzone zniszczenia - działalność w samorządzie, propagowanie idei wolontariatu i pomocy koleżeńskiej; 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi kulturalnie zachować się w różnych sytuacjach, - jest otwarty na potrzeby innych ludzi, - zna zasady prawidłowego zachowania się w szkole i przestrzega ich, - umie kontrolować własne emocje, - potrafi przeciwstawić się niesprawiedliwości, - dostrzega potrzeby osób samotnych, nieśmiałych, niepełnosprawnych i słabszych, - postępuje zgodnie z wartościami akceptowanymi społecznie - zna swoje prawa wynikające z Karty Praw Dziecka, Konstytucji RP i pozostałych uregulowań prawnych oraz regulaminów szkolnych, - zna zasady pracy Samorządu Uczniowskiego i uczestniczy w jego działalności ; - potrafi zachować się w różnych sytuacjach ; - szanuje wszystkich ludzi; - potrafi słuchać i odpowiadać na pytania;

			<ul style="list-style-type: none"> - umie się właściwie zachować w sytuacjach wymagających kontaktów społecznych; - potrafi rozwiązywać konflikty w szkole i w domu; - respektuje prawo szkolne; - szanuje mienie swoje i innych; - jest gotowy do podejmowania działań na rzecz klasy, szkoły; - reaguje na przejawy wandalizmu wśród kolegów; - potrafi przyznać się do winy i naprawić szkody
Kultura wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie nawyków dbania o wspólne dobro; - - kształcenie postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako postawy tożsamości narodowej, - kształtowanie postawy patriotyzmu, - kształtowanie pozytywnego wizerunku rodziny. - uświadomienie uczniom znaczenia tradycji rodzinnych. - wskazywanie zachowań pozwalających na budowanie pozytywnych relacji interpersonalnych – konflikt pokoleń. 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w konkursach - współpraca z PPP, - udział w zajęciach dodatkowych, kołach zainteresowań - organizowanie Dni Języków Obcych - udział w uroczystościach szkolnych i gminnych o wymowie patriotycznej (Święto Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja), - realizacja programów z profilaktyki; - tworzenie regulaminów przy udziale uczniów - propagowanie prawa szkolnego: konkursy, akcje - wycieczki do kina, teatru, muzeum, przedmiotowe, rekreacyjne; 	<p>Uczeń;</p> <ul style="list-style-type: none"> - szanuje swoje i cudze rzeczy; - utrzymuje ład i porządek w swoim otoczeniu; - podejmuje różne prace na rzecz klasy i szkoły oraz różne funkcje związane z utrzymaniem ładu i porządku w szkole; - potrafi ocenić swoje zachowanie; - potrafi przewidzieć skutki swojego zachowania; - zna symbolikę narodową, bierze udział w różnych uroczystościach; - jest zainteresowany kulturą w środowisku lokalnym, - ma potrzebę uczestniczenia w wydarzeniach lokalnych, - rozumie wartość języka ojczystego oraz jego funkcję w budowaniu tożsamości narodowej oraz

		<ul style="list-style-type: none"> - wycieczki- poznanie miejsc pamięci narodowej, zwiedzanie miejsc związanych z tradycjami historycznymi. - imprezy szkolne-„ Dzień Nauczyciela”„, 11listopada”„, Dzień patrona”„, „ Wigilie klasowe”„, Dzień dziecka” itp. - nagradzanie wyróżniających się uczniów - znajomość zabytków i bohaterów lokalnych, miejsc pamięci narodowej; - obchody rocznic, Dzień Patrona Szkoły. - Symbole narodowe – godło, flaga, hymn (umieszczanie i wykonywanie podczas świąt i uroczystości oficjalnych); - organizowanie imprez klasowych i szkolnych z udziałem rodziców; - udział w życiu wsi, kraju itp. – uroczystości okolicznościowe; udział w festynie rodzinnym; - propagowanie czytelnictwa. 	<p>tożsamości wspólnoty: rodzinnej, narodowej i kulturowej ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma szacunek do wiedzy oraz wyrobiona pasję poznawania świata; - dostrzega wartość: prawdy, dobra, piękna;.
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych, problemowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych; - wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa (obsługa urządzeń technicznych; - rozpoznawanie sygnałów alarmujących; przestrzeganie reguł w grach zespołowych i zabawach; 	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie przepisów bhp i zasad poruszania się po szkole, po ulicy, w środkach lokomocji; - spotkanie z policjantem; - zajęcia z wychowawcą; - warsztaty z pierwszej pomocy; - wzmocnienie dyżurów w miejscach, w których uczniowie czują się zagrożeni; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzega zasad bezpieczeństwa w szkole i podczas wycieczek, zabaw; - zna zasady poruszanie się po drogach; - podejmuje działania i aktywności zgodne z zasadami bhp ; - wie czym jest uzależnienie od alkoholu, narkotyków, nikotyny, dopalaczy lub innych- uzależnienia behawioralne; - potrafi podać przyczyny i skutki uzależnienia;

	<ul style="list-style-type: none"> - eliminowanie niebezpiecznych miejsc w szkole; - podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień (alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze inne uzależnienia) ; - wzmacnianie umiejętności świadomego korzystania z Internetu (selekcja informacji, Internet jako źródło wiedzy i forma komunikacji, dziennik elektroniczny) - uświadomienie zagrożeń płynących z Internetu (cyberprzemoc) - uświadamianie jakie zachowania są agresją i przemocą oraz jakie są konsekwencje takich zachowań. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektu „ Szkoła promująca bezpieczeństwo” ; - porady i konsultacje dla rodziców dotyczące współczesnych zagrożeń dzieci i młodzieży (zwrócenie uwagi także na problem uzależnień behawioralnych); - udzielanie uczniom wsparcia poprzez organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej. -współpraca z innymi instytucjami działającymi w środowisku lokalnym m.in. GOPS, PPP Policja; - poinformowanie wszystkich podmiotów szkoły o zasadach dotyczących korzystania z mediów na terenie szkoły; - monitorowanie przestrzegania ww. zasad; - szkolenie na temat bezpieczeństwa w sieci; - szkolenie przeprowadzone przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w zakresie przemocy rówieśniczej; - rozmowy, zajęcia, bajki i spektakle terapeutyczne; - organizacja Tygodnia o Przeciwdziałaniu Przemocy. 	<ul style="list-style-type: none"> - wie do jakich placówek zwrócić się o wsparcie w sytuacji problemów; - potrafi korzystać z Internetu w sposób właściwy i pozytywny dla siebie; - zna strategie radzenia sobie w sytuacjach trudnych; - wie na czym polega problem cyberprzemocy; - zna zasady dotyczące korzystania z mediów na terenie szkoły.
--	---	--	--

Powyższe zadania realizują wszyscy członkowie Rady Pedagogicznej Szkoły: Dyrekcja, wychowawcy wspólnie z nauczycielami, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, psychologiem, logopedą, pracownikami biblioteki oraz pracownikami niepedagogicznymi Szkoły i Rodzicami.

Zadania i działania wychowawcze są realizowane na poszczególnych etapach kształcenia i są zawarte w planach wychowawców klas. Istotą działań wychowawczych powinno być współdziałanie

wszystkich, którzy mają kontakt z wychowankiem, wszyscy powinni pamiętać, że wychowują przede wszystkim własnym przykładem.

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
<p>Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie rodziców z Programem Wychowawczo-Profilaktycznym oraz ze Standardami Ochrony Małoletnich. - Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców. - Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetki ściennych w szkole.
<p>Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. - Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły. - Zachęcanie rodziców do rozmowy ze swoimi dziećmi na temat ich funkcjonowania w szkole oraz pomocy, jaką otrzymują od nauczycieli. - Informacje na temat niskiej frekwencji – pisemne. - Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.
<p>Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja spotkań, warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. różnych rodzajów uzależnień. - Organizacja warsztatów w ramach potrzeb. - Gazetki i biuletyny dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych. - Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. - Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. - Indywidualne konsultacje z wychowawcą, pedagogiem i psychologiem; - Prelekcja z policją na temat przeciwdziałania przemocy.

<p>Opiekuńcza rola szkoły - współpraca z rodzicami i innymi instytucjami</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym każdego człowieka. 2. Rozwijanie różnych form pomocy rodzinie poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - aktywne i systematyczne uczestnictwo rodziców na zebraniach klasowych, - utrzymywanie systematycznych kontaktów pomiędzy rodzicami a nauczycielami (konsultacje), - angażowanie rodziców do pracy na rzecz klasy, szkoły, - współpraca z psychologiem, szkolnym oraz innymi instytucjami wychowawczymi i opiekuńczymi np. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, OPS), - opieka nad rodzinami patologicznymi i dysfunkcyjnymi w oparciu o współpracę z placówkami specjalistycznymi - Sąd Rodzinny, policja, - Organizacja Dnia Rodziny.
--	--

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
<p>Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.</p>	<p>- Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą.</p>
<p>Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu efektywnych metod uczenia się „Mnemotechnika”; Negocjacje i mediacje”; - Zwiększanie wiedzy nauczycieli nt. budowania odporności psychicznej u dzieci i wspierania ich w trudnych sytuacjach oraz procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych. - Wspieranie w diagnozowaniu przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych w ramach bieżącej pracy.
<p>Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki cyfrowej oraz profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego - rozwijanie umiejętności przekazywania uczniom wiedzy na temat bezpiecznego korzystania z urządzeń technologicznych i informowania o zagrożeniach

Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.

- Udostępnianie materiałów szkoleniowych.
- Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.